

Přednáškový cyklus se dotkne historie vodních cest i geologických zajímavostí

Voda a její proměny budou hlavním tématem podzimní části cyklu Rozumíme historii?!, který pořádá Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně (KKFBZ) ve spolupráci se Státním okresním archivem ve Zlíně (SOkA). Přednášky se konají od září do prosince v sále B, ve 2. podlaží budovy 15, 14|15 BATŮV INSTITUT. Začátek přednášek je vždy v 17.00 hodin.

„Dlouhou dobu pokládali lidé vodu za dar přírody, který je nic nestojí. Možnost disponovat v denním životě s prakticky neomezeným množstvím vody zavinila, že člověk ztratil pocit, že jde o velmi vzácnou věc. V podzimním cyklu přednášek poznají posluchači, jak s vodou nakládali naši předkové a jestli se dnešní generace poučila z minulosti,“ uvedla ředitelka Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně Zdeňka Friedlová.

První přednáška se koná ve středu 16. září a bude se věnovat tématům spojeným s podnikáním Baťova koncernu. Historik Martin Marek ze Státního okresního archivu ve Zlíně nastíní historii podnikání firmy Baťa ve Zlíně a rozmístění její průmyslové výroby s ohledem na narůstající potřebu užitkové vody. „Rád bych představil některé náročnější vodohospodářské stavby jako například přehradu na Fryštáckém potoce, či závlahový a plavební kanál na řece Moravě,“ uvedl Martin Marek. Na přednášce se posluchači seznámí s opožděným a zdlouhavým procesem budování vodovodních a kanalizačních řádů ve Zlíně, proti němuž stojí již komplexní pojetí uplatňované při výstavbě továrních měst koncernu. A na závěr se něco dozví o hygienických požadavcích a „normování“ soukromého života dělníků v továrních městech koncernu.

O měsíc později, ve středu 14. října, přijede do Zlína ředitelka Moravského zemského archivu v Brně Kateřina Smutná se svou přednáškou „Projekt průplavu Dunaj-Odra-Labe - sny, vize, realita?“. Přednáška stručně představí genezi snah o vybudování průplavu Dunaj-Odra-Labe, seznámíme se s navrhovanými trasami a navázáním průplavu na lokální vodní cesty včetně Baťova kanálu. Pozornost bude věnována také návrhu firmy Baťa na zřízení přístavu v Baťově z roku 1940, regulaci řeky Moravy na trase Otrokovice - Napajedla v letech 1943 – 1945 a upravovacím plánům tras průplavu v oblasti Zlína, Otrokovice a Napajedla z let 1946 – 1947.

Na další přednášce, ve středu 11. listopadu budou posluchači spolu s Jaroslavem Kadlecem z Geofyzikálního ústavu Akademie věd ČR cestovat proti proudu času do poslední doby ledové. Tehdy krajina podél toku Moravy prožívala dramatickou historii. Před třiceti až deseti tisíci roky se Dolnomoravský úval proměňoval z říčního údolí v mrazivou poušť a posléze v jezero, než dospěl do své dnešní podoby.

Závěrečná přednáška na téma „voda“, se bude konat ve středu 2. prosince. Blanka Petráková z Muzea luhačovického Zálesí na ní seznámí posluchače s vodními prvky, které určují charakter lázeňského území v Luhačovicích. V prostoru Lázeňského náměstí vyvěrají minerální prameny, známé po dlouhá staletí a cíleně využívané za léčebnými účely nejpozději od druhé poloviny 17. století. Kromě vyvěrajících léčivých pramenů je protáhlé lázeňské údolí vytýčeno osou protékající Horní Olšavy, kolem níž jsou rozloženy hlavní lázeňské budovy a pavilony pramenů. Přednáška bude postihovat jejich uspořádání a proměny od počátku do současnosti.

Tisková zpráva, 25. 8. 2015

Program

16. září 2015, 17:00

VODA V PODNIKÁNÍ BAŤOVA KONCERNU

Mgr. Martin Marek, Ph.D., Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Zlín

14. října 2015, 17:00

PROJEKT PRŮPLAVU DUNAJ-ODRA-LABE – SNY, VIZE, REALITA?

PhDr. Kateřina Smutná, Moravský zemský archiv v Brně

11. listopadu 2015, 17:00

DOLNOMORAVSKÝ ÚVAL A JEHO PROMĚNY V GEOLOGICKÉM ČASE

doc. RNDr. Jaroslav Kadlec Dr., Geofyzikální ústav Akademie věd ČR

2. prosince 2015, 17:00

PROMĚNY LUHAČOVICKÝCH PRAMENŮ

PhDr. Blanka Petráková, Muzeum luhačovického Zálesí

Přednášky se konají v sále B, 2. podlaží budovy 15

14|15 BAŤŮV INSTITUT, Vavrečkova 7040, Zlín

Vstupné 40 Kč, snížené 30 Kč, držitelé karty ZTP zdarma.

Více na www.kfbz.cz nebo www.facebook.com/zlinknihovna.

Popisky k fotografiím:

- 1) SOkA Zlín, FAZ 6296, rok 1926 – Pohled na zatopené prostranství před původní 16. budovou továrního areálu Baťa při povodni v létě 1926.
- 2) SOkA Zlín, FAZ 15367, rok 1935 – Provádění průkopu při stavbě plavebního a závlahového kanálu na řece Moravě na trase mezi Stypihněví a Uherským Hradištěm v dubnu 1935.
- 3) SOkA Zlín, FAZ 4639, foto Josef Vaňhara, rok 1934 – Naplavování v Baťově vodou s rozmělněnou hlínou z kopce Trestného.

Kontakt:

Mgr. Světlana Divilková

komunikace s veřejností

+420 573 032 505, +420 734 860 722

divilkova@kfbz.cz

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvková organizace

14|15 BAŤŮV INSTITUT, budova 15, Vavrečkova 7040, 760 01 Zlín

www.kfbz.cz / www.facebook.com/zlinknihovna

KRAJSKÁ KNIHOVNA
FRANTIŠKA BARTOŠE
VE ZLÍNĚ
PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Tisková zpráva, 25. 8. 2015
